[2025] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 62: 2025 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 14

ਸ਼੍ਰੀ ਮਹੇਸ਼

ਬਨਾਮ

ਸੰਗਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2025 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 36-37)

02 ਜਨਵਰੀ 2025

[ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ* ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.ਜੇ.

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਅਤੇ 12 (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਮਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1-ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ; ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ।

ਸਿਰਲੇਖ†

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 – ਐਸ.ਐਸ.13, 14 – ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 – ਐਸ.ਐਸ.12, 16 – ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ, 1882 – ਧਾਰਾ 122 – ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ - ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵਾਪਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ - ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ - ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀਆਂ ਦੋ ਪਤਨੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਵਾਦ - ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ-ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਰਹਿਤ ਸੀ, ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲਿਆ - 13 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਏ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ਡਿਊਲ ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰੇਪਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ - ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ:

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪ ਬੈਕ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

---

* ਲੇਖਕ

ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲਏ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ - ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1-ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਫਿਰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ

1-ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ - ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਵਿਛੋੜੇ 'ਤੇ ਮਹਾਦੋਸ਼ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ - ਪਹਿਲਾ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣਾ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ - ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ - ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ - 'ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਾਪਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ' ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬੌਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹੈ - ਜਾਇਜ਼ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹੋਣ ਲਈ, ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਹੈ - ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਦਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਅਤੇ ਦਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੂਰੀ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ, ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 'ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ' ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ ਸਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਹੀ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਕਤ ਖੋਜ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਸਟੀਕਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ - ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 16-31)

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 – ਧਾਰਾ 12 – ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ – 'ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਬੈਕ ਪ੍ਰਿੰਸ':

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲਏ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹੋਣ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਬਣਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 18]

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਕਸਾਬਾਈ ਤੁਕਾਰਾਮ ਕਰਵਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਵਰੁਤੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ, 2022 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 733: [2022] 5 ਐਸਸੀਆਰ 899: **2022 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ 918**; *ਸ਼੍ਰੀਪਦ ਗਜਾਨਨ ਸੁਥੰਕਰ ਬਨਾਮ ਦੱਤਾਰਾਮ ਕਾਸ਼ੀਨਾਥ ਸੁਥਨਕਰ,* 1974 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 43: [1974] 3 ਐਸਸੀਆਰ 474**:** **(1974) 2 ਐਸਸੀਸੀ 156 - ਭਰੋਸੇਯੋਗ**। *ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇਊ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(1998) 8 ਐਸਸੀਸੀ 701 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.**

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956; ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956; ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ, 1882

ਕੀਵਰਡਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਗੋਦ ਲੈਣਾ; ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਲਕ; ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ; ਰਿਸ਼ਤਾ ਪਿਛਲਾ ਸਿਧਾਂਤ; ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ; ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ

ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ; ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣਾ; ਵੈਧ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਅੰਸ਼; ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ; ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਕੋਈ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨਹੀਂ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨਹੀਂ; ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ; ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਇਕਲੌਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2025 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 36-37 ਧਾਰਵਾੜ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ ਦੇ 14.02.2024 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 100168 ਅਤੇ 2018 ਦੇ 100247 ਵਿੱਚ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪਰਾਜਿਤਾ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਹੁਲ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਮਹਾਦੇਵ ਗਣਪਤ ਪਾਟਿਲ, ਸ਼ੁਭਮ ਰਾਜਹੰਸ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਮਦਿਆਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮੈਸਰਜ਼ ਧਰਮਪ੍ਰਭਾਸ ਲਾਅ ਐਸੋਸੀਏਟਸ, ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਏ. ਚਕਲੱਬੀ, ਐਸਕੇ ਪਾਂਡੇ, ਅਵਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਅੰਸ਼ੁਲ ਰਾਏ, ਅਭਿਨਵ ਗਰਗ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ ਅਨੁਸ਼ਾ, ਮਹੇਸ਼ ਠਾਕੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਵਿਜਾ ਮਹਾਜਨ, ਰਣਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਚੰਦੇਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾਂਜਲੀ ਬੇਦੀ, ਚਿਨਮਯ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ, ਅਨਿਰੁਧ ਸੰਗਾਨੇਰੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਸ਼੍ਰੀ ਮਹੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਸੰਗਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ।
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
2. ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਵੱਲੋਂ ਕੈਪਸ਼ਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਧਾਰਵਾੜ ਬੈਂਚ ਦੇ 2018 ਦੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 100168 ਅਤੇ 100247 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 14.02.2024 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਆਈਆਰਡੀ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 2009 ਦੇ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 122 ਵਿੱਚ 31.03.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ। ਬੇਲਗਾਵੀ।
3. ਸਵੈ-ਉਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 2009 ਦੇ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 122 ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 5 ਸਨ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5/ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਏ ਤੋਂ 5 ਐਫ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 10 ਹਨ।
4. ਕੈਪਸ਼ਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-
ਭਾਵਕਨਾ ਸ਼ਾਹਪੁਰਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1-ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀ। ਪਾਰਵਤੀਬਾਈ ਉਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹੀ ਪਤਨੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਉਕਤ ਭਾਵਨਾਨਾ ਨੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਵਿਆਹ ਤੋੜੇ ਬਿਨਾਂ ਲਕਸ਼ਮੀਬਾਈ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਕਸ਼ਮੀਬਾਈ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ, ਭਾਵਨਾਨਾ ਸ਼ਾਹਪੁਰਕਰ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹੋਏ, ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਅਤੇ ਰੇਣੂਕਾ। 04.03.1982 ਨੂੰ, ਭਵਕਨਾ ਸ਼ਾਹਪੁਰਕਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ

ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਕਸ਼ਮੀਬਾਈ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਅਤੇ ਰੇਣੂਕਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 266/1982 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਮ ਡਿਕਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਅਤੇ 'ਡੀ' ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ 9/32 ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ 16.07.1994 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1-ਪਾਰਵਤੀਬਾਈ ਨੇ ਗੋਦ ਲਿਆ ਸੀ।

ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ (ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 21 ਸਾਲ ਸੀ। 2009 ਦੇ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 122 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹ ਭਵਾਕੰਨਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 13.12.2007 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ 27.08.2008 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਦਰਅਸਲ, ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 13.12.2007 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ 27.08.2008 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

5. ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਗਲਤ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 16.07.1994 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਇਹ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਭਾਵਕਨਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਹ 13.12.2007 ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ 27.08.2008 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4. ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਭਵਕਨਾ ਸ਼ਾਹਪੁਰਕਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਬਣਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

6. ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 13.12.2007 ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

7. ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਪੂਰਨ ਮਲਕੀਅਤ ਬਾਰੇ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 27.08.2008 ਦੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਤਹਿਤ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ।

8. ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 266/1982 ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਭਾਵਨਾਨਾ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਬਣ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਰੇਣੂਕਾ ਦੀ 12.05.1990 ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

9. ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ:-

"ਮੁੱਦੇ

1)ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 1/2 ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?

2) ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 13/12/2007 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

3) ਕੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ਡਿਊਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ?

4) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?

5) ਕਿਹੜਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫਰਮਾਨ?

ਵਧੀਕ ਅੰਕ ਡੀਟੀਡੀ: 10/02/2012

1) ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹੈ?

ਵਧੀਕ ਮੁੱਦੇ ਡੀਟੀਡੀ: 20/10/2012.

1) ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੈ?

2)ਕੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ?

3) ਕੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ 27/08/2008 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਲੇਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਬੀ ਅਤੇ 1 ਸੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?

29/07/2017 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ:

1) ਕੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਬੁਢਾਪੇ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਡੀਟੀਡੀ: 19/07/1994 ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

2) ਕੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਬਕਾਇਆ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ "ਏ" ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਡੀਟੀਡੀ: 13/12/2007 ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

10. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

11. ਓਐਸ ਨੰਬਰ 122/2009 ਵਿੱਚ 31.03.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 27.08.2008 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 (ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ਡਿਊਲ ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ਡਿਊਲ ਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 100247/2018 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 100168/2018 ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2,3 ਅਤੇ 6 ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਸਨ। ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ:-

1) ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

2) ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 'ਏ' ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ?

3) ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

4) ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਹੈ?

5) ਕੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਹੈ?

6) ਕਿਹੜਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਹੁਕਮ?

12. ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 266/1982 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 22 ਦੇ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਐਕਸਟ.ਡੀ 14 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਤੋਂ 'ਡੀ' ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 9/32 ਹਿੱਸਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਸਟ.ਡੀ 14 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਇਸਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ.

13. 14.02.2024 ਦੇ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 100247/2018 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 100168/2018 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 122/2009 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 100247/2018 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਰੋਕ ਲਈ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 1/2018 ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਇੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਕੈਪਸ਼ਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

14. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

> **"14. ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇਗੀ।** (1) ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਕੋਲ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਸੀਮਤ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ।
>
> ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, "ਜਾਇਦਾਦ" ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਵੰਡ ਸਮੇਂ, ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ, ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ।
>
> (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਫਰਮਾਨ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

15. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

> **"13. ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ:-(**1) ਅਗਨੇਟਾਂ ਜਾਂ ਸਮਰੂਪਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਰਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਉਤਰਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ.
>
> (2) ਚੜ੍ਹਾਈ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਤਰਨ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੰਟੈਸਟੇਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ.
>
> (3) ਹਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਚੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਉਤਰਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।

16. ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਗੋਦ ਲਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕਸਟ.ਪੀ 1 ਰਜਿਸਟਰਡ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਲਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, **ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇਊ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ. ਤ. ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰ.'** ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ '1956 ਦਾ ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਾ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ. 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਐਕਸਟ.ਪੀ 1 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ 16.07.1994 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

17. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਕੱਢ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (ਸੀ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

> **"12. ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ-** ਗੋਦ ਲਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸਦੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਦਾ ਬੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਜਨਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੇ ਜਾਣਗੇ;

---

1 (1998) 8 ਐਸਸੀਸੀ 701

(ਏ)…
(ਬੀ) …

(ਸੀ) ਗੋਦ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ।

18. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲਿਆ ਬੱਚਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 16.07.1994 ਸੀ। ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ 'ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਬੈਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲਏ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕਸਾਬਾਈ ਤਕਾਰਾਮ ਕਾਰਵਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਵਰਤੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ, [2] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਸ਼੍ਰੀਪਦ ਗਜਾਨਨ ਸੁਥੰਕਰ ਬਨਾਮ ਦੱਤਾਰਾਮ ਕਾਸ਼ੀਨਾਥ ਸੁਥਾਨਕਰ*, [3] ਦਾ ਪੈਰਾ 6 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ:

"10. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, *ਸਾਨੂੰ ਗੋਵਿੰਦ ਹਨੁੰਮੰਤ ਰਾਓ ਦੇਸਾਈ ਬਨਾਮ ਨਾਰੱਪਾ ਉਰਫ ਨਰਹਰੀ ਲਕਸ਼ਮਣ ਰਾਓ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਸੇਵਰ* (1972) 1 ਐਸਸੀਸੀ 515 ਅਤੇ *ਸ਼੍ਰੀਪਦ ਗਜਾਨਨ ਸੁਥੰਕਰ ਬਨਾਮ ਦੱਤਾਰਾਮ ਕਾਸ਼ੀਨਾਥ ਸੁਥੰਕਰ* (1974) 2 ਐਸਸੀਸੀ 156 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਸੀਂ *ਸ਼੍ਰੀਪਦ ਗਜਾਨਨ ਸੁਥੰਕਰ* (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ 6, 7 ਅਤੇ 9 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

6. ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 1921 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ. ਦਰਅਸਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, "ਰਿਲੇਸ਼ਨ-ਬੈਕ" ਦੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਪ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ 1944 ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਸ ਗਲਪ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਖਰੀ ਗੋਵਿੰਦ ਬਨਾਮ ਨਾਗੱਪਾ ਹੈ.

---

2 2022 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 733: [2022] 5 ਐਸਸੀਆਰ 899: 2022 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ 918

3 1974 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 43: [1974] 3 ਐਸਸੀਆਰ 474: (1974) 2 ਐਸਸੀਸੀ 156

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੋਦ ਲਏ ਗਏ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ "ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪ-ਬੈਕ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ "ਜਦੋਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਗੋਦ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਤੁਰੰਤ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਵਿਆਪਕ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ"। (ਦੇਖੋ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਮੁਲਾ, 13 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 516)।

11. ਪਰ ਉਹੀ ਲੇਖਕ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ:

"ਗੋਦ ਲਏ ਗਏ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਗੋਦ ਲੈਣ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ, ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਇਦਾਦ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਉਸ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮਹਾਦੋਸ਼ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਧਾਰਕ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਕ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਆਖਰੀ ਬਚਿਆ ਮੈਂਬਰ, ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਮਹਾਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀਮਤ ਸਨ, ਤਬਾਦਲੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ◌ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਐਬਡ; ਪੰਨਾ 516 - 517; ਪੈਰਾ 507.)

"ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਪੁੱਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਪੰਨਾ 517: ਪੈਰਾ 508.)

7. ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਪਲ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ, ਜੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਗਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

19. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਸਮੇਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਓਐਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 'ਐਕਟ' ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਅਤੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (ਸੀ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਗੇ

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1982 ਦਾ ਨੰਬਰ 266 ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 16.07.1994 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 13.12.2007 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ 27.08.2007 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਵੀ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗਤਾ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

20. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1982 ਦੇ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 266 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਕੰਮ 16.07.1994 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਿਰਫ 13.12.2007 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ 27.08.2007 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਨੂੰ 16.07.1994 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

21. 21. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਭਾਵਨਾਕੰਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਕਸ਼ਮੀਬਾਈ, ਭਾਵਕੰਨਾ, ਪਰਸੂਰਾਮ ਅਤੇ ਰੇਣੂਕਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 1982 ਦੀ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 266 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਭਾਵਕੰਨਾ ਰਾਹੀਂ ਲਕਸ਼ਮੀਬਾਈ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ

ਅੰਤਿਮ ਫਰਮਾਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੰਬਰ 75/1988 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਐਕਸਟ.ਡੀ 14 ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਏ ਤੋਂ ਡੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ 9/32 ਹਿੱਸਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਅਤੇ ਐਕਸ.ਟੀ.ਡੀ.14 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਅਤੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 16.07.1994 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

22. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 16.07.1994 ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਤੱਥ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, 'ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ' ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਪਦ ਗਜਾਨਨ ਸਥੰਕਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਕਸਾਬਾਈ ਤੁਕਾਰਾਮ ਕਾਰਵਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵਕਨਾ ਸ਼ਾਹਪੁਰਕਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 04.03.1982 ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਅਪੀਲਕਰਤਾ / ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਸ਼੍ਰੀਪਦ ਗਜਾਨਨ ਸੁਥੰਕਰ ਦੇ* ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਹਾਦੋਸ਼ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

23. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਵੱਖਰੇਪਣ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 'ਏ' ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 13.12.2007 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚਾਲੇ ਉਕਤ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 13.12.2007 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਬੈਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ' ਅਤੇ *ਕਸਾਬਾਈ ਤੁਕਾਰਾਮ ਕਾਰਵਾਰ* ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ *ਸ਼੍ਰੀਪਦ ਗਜਾਨਨ ਸਥੰਕਰ* ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉਕਤ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ 2009 ਦੇ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 122 ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਸਟ.ਡੀ 14 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 13.12.2007 ਦੇ ਉਕਤ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਉਕਤ ਵੰਡ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ 13.12.2007 ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਹਿਤ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ 2018 ਦੀ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 100247 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ।

24. ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗਤਾ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ 27.08.2008 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਕਤ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 27.08.2008 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪੂਰੀ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਉਕਤ ਖੋਜ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2018 ਦੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 100168 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ / ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

25. 'ਰਿਸ਼ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ' ਅਤੇ *ਕਾਸ਼ਾਭਾਈ ਤੁਕਾਰਾਮ ਕਾਰਵਾਰ* ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ *ਸ਼੍ਰੀਪਦ ਗਜਾਨਨ ਸਥੰਕਰ* ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਹਾਦੋਸ਼ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 27.08.2008 ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਅਨੁਸਾਰ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਨੇ ਖੁਦ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵਸੀਅਤ ਸੀ ਜੋ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਇਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਨੇ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ.

26. ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ, 1882 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਟੀਪੀ ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 122 ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ:

> **"122. "ਤੋਹਫ਼ਾ" ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।**—"ਤੋਹਫ਼ਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੁਝ ਮੌਜੂਦਾ ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਦਾਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਦਾਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕਦੋਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। - ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾਨੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,

ਜੇ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੋਹਫ਼ਾ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

27. ਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 122 ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਵੈਧ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀਆਂ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਕੀ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਤੋਹਫ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ, (ii) ਇਸਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ. ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਕੈਨਿੰਗ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 27.08.2008 ਦੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

> "ਜਦੋਂ ਕਿ, ਡੋਨੀ ਦਾਨੀ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪੋਤੇ-ਪੋਤੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵ, (ਦਾਨੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ), ਦਾਨੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੰ. ਐੱਫਡੀਪੀ-75/88, ਮਿਤੀ 02.01.1990 ਸਾਬਕਾ. ਨੰਬਰ 319/90 ਆਰ. ਨੰਬਰ: 1799 ਮਿਤੀ 05.09.1990. ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ ਜੋ ਉਕਤ ਦਾਨੀ ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਵਿੱਚ ਹਨ।

28. ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾਨੀ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪੋਤੇ-ਪੋਤੀਆਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ, ਦਾਨੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਗਵਾਹ ਜੋ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਜੋ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਹੈ, ਮੁੱਦਾ ਰਹਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਹਨ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੱਢੇ ਗਏ ਪਾਠ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ਡਿਊਲ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸਟ.ਡੀ 6 (ਏ) ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਦਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਅਤੇ ਦਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਡੀਡਬਲਯੂ -3 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਗਵਾਹੀ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਸੀਟੀਐਸ ਨੰਬਰ 667 ਅਤੇ ਸੀਟੀਐਸ ਨੰਬਰ 4879/67 ਅਤੇ 278 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਕਿ ਸੀਟੀਐਸ 667 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੌਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਣ ਸੀਟੀਐਸ ਨੰਬਰ 4879/67 ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਸ਼ਡਿਊਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ। ਐਕਸਟ. ਡੀ (ਏ) ਦੇ 27.08.2008 ਦੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਡੀਡਬਲਯੂ -3 ਵਜੋਂ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਚੌਥਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਇਹ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਤੱਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕੋਲ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਸਟ.ਡੀ.6 ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ

ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਐਕਸਟ.ਡੀ6 (ਏ) ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਐਕਸਟ ਡੀ 6 (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਸ਼ਡਿਊਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸਟ.ਡੀ 6 (ਏ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਕੌਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਨਾਵਾੜੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ

ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਡੀਡਬਲਯੂ -5 ਦੇ ਨਾਲ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਦੇ ਕਥਿਤ ਅਮਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ (ਆਂ) ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਐਕਸਟ.ਡੀ 6 (ਏ) ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਸ਼ਡਿਊਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ।

29. ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਕਤ ਖੋਜ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 27.08.2008 ਦੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਹੀ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਸਥਾਰਤ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਭਟਕ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣ ਲਈ, ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹੈ. ਜਦੋਂ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਦਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਕੇਸ ਭਾਵ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਦਾਨੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਖੁਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏਗੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਇਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਹੀ ਤਰਕ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਟਿਕਾਊ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਖੋਜ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ

ਜਾਇਜ਼ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ। ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿ ਮਿਤੀ 27.08.2008 ਦਾ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਪੂਰੀ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡੀਡਬਲਯੂ -1 ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਵਜੋਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 'ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਬੈਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ' ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਅਤੇ *ਕਸਾਬਾਈ ਤੁਕਾਰਾਮ ਕਾਰਵਾਰ* ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ *ਸ਼੍ਰੀਪਦ ਗਜਾਨਨ ਸਥਾਨਕਰ* ਦੇ ਕੇਸ (*ਸੁਪਰ*) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੈ।

30. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 13.12.2007 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਏ' ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 2018 ਦੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 100247, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2024 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 10558 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

31. 2018 ਦੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 100168 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ 27.08.2008 ਦੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਅਤੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਲਟਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 100168/2018 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 27.08.2008 ਦੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਪੂਰੀ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

32. ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

†ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਰਲੇਖ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਬ◌ੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।,

Yadwinder Singh
Empl. No. P/956/2016